

знаходяться на борту повітряного судна не тільки протягом польотно-го часу, а до моменту передачі своїх повноважень компетентним органам. Крім того, у певних випадках командир повітряного судна виступає не просто як посадова особа, а в якості представника державної влади. Надання таких повноважень командирі повітряного судна продиктовано специфікою польоту повітряного судна, його ізолюваністю, необхідністю вживання невідкладних заходів для забезпечення безпеки польоту і для припинення дій, здатних привести до тяжких наслідків тощо.

Література:

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393 – XII // Офіційний вісник України.– 2011.– № 46.– ст. 1881.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: текст відповідає офіц. Станом на 1 квітня 2012р.– К.: Національний книжковий проект, 2012.– 240 с.
3. Інструкція з організації та здійснення контролю на безпеку в аеропортах України, затверджена наказом Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації від 28.09.2004 №81.– [Електронний ресурс] / офіційний сайт Верховної Ради України.– Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
4. Повітряне право України: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів/ За заг. ред. Костицького В.В., 2007.– 550 с.

УДК 656.071.3(043.2)

Розводовська М.А.,
студентка,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Розум І.О., асистент

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ В УКРАЇНІ

Україна відкрила для себе нові горизонти у 1991 році, коли здобула незалежність. Попередній етап розвитку у теренах колишнього СРСР багатий здобутками, пов'язаними з цивільною авіацією, яку Україна почала розвивати на початку ХХ століття.

Ще у 1923 році в Україні було створено авіакомпанію "Укравоздух-путь".

Високі показники її роботи стали основою для об'єднання "Укравоздухпуть" з російським "Доброльотом". Так у 30-х роках народився "Аерофлот".

Нова доба в історії цивільної авіації України розпочалася зі створення у жовтні 1992 року державного органу регулювання авіаційної діяльності – Укрaviaції, що співпало з започаткуванням ринкових відносин у цивільній авіації. Була дана свобода ініціативи, створенню нових національних авіакомпаній різноманітних форм власності.

Завдяки цьому авіації України вдалося уникнути повного краху в умовах різкого падіння обсягів перевезень на внутрішньому ринку, обмеженого правового поля для виконання міжнародних польотів.

У вересні 1992 року Україна стала членом ІКАО, прийняла власний Повітряний Кодекс від 4 травня 1993 року, котрий зараз діє в редакції 19 травня 2011 року, стрімко встановила повітряні мости з багатьма країнами світу. Європейська інтеграція є стратегічним пріоритетом для України. Вже розроблено й ухвалено Національну програму інтеграції України до європейського союзу (ЄС). Обраний шлях передбачає багато змін у всіх сферах, включаючи і цивільну авіацію. У рамках загальної адміністративної реформи в Україні, початок якої співпав з прийняттям України 15 грудня 1999 року у члени Європейської конференції цивільної авіації, відбувається послідовне реформування системи управління цивільною авіацією [1].

Цивільна авіація складає невід'ємний елемент транспортної галузі і має важливе значення для господарства України. Але авіаційний транспорт є одним із найбільш уразливих об'єктів і може становити значну загрозу для населення. Тому, безпека цивільної авіації має особливо важливе значення. Порушення правил безпеки в цій сфері здатні призвести до трагічних наслідків.

Забезпечення безпеки цивільної авіації є завданням української держави в цілому. Для цього держава має спрямовувати і координувати дії всіх суб'єктів, які мають відношення до авіаційної діяльності, здійснювати державне регулювання у сфері забезпечення безпеки цивільної авіації.

Одним з основних вихідних компонентів системи забезпечення авіаційної безпеки є комплекс правових норм, що регламентують цю сферу діяльності.

Правове регулювання безпеки польотів на авіаційному транспорті здійснюється за допомогою норм різних галузей права, оскільки ця діяльність має комплексний характер і міжгалузеве значення. Проте,

нормам адміністративного права в правовому забезпеченні роботи повітряного транспорту належить особливе місце. Вони є активним організуючим і керуючим елементом транспортного комплексу, що пояснюється деякими чинниками.

По-перше, нормами адміністративного права регулюється найзначніша за обсягом частина суспільних відносин у сфері авіаційної безпеки. Їх джерелами є закони і підзаконні акти, що визначають статус суб'єктів безпеки та інших учасників суспільних відносин у зазначеній сфері, правила поведінки, заборони, що забезпечують безпеку для життя, здоров'я, майна людей, відповідальність за діяння проти громадської безпеки і т. п.

По-друге, коло суб'єктів адміністративно-правової діяльності щодо забезпечення авіаційної безпеки значно ширше, ніж кримінально-правової, оперативно-розшукової, цивільно-правової діяльності у відповідній сфері.

По-третє, суб'єкти забезпечення безпеки польотів на авіаційному транспорті реалізують свої повноваження в межах відносин влади-підкорення, в яких присутня юридична нерівність їх учасників.

По-четверте, на основі норм адміністративного права здійснюється відомчий контроль щодо підтримання безпеки функціонування авіаційного транспорту.

Це дає нам підстави вважати, що адміністративно-правовий метод є визначальним у системі методів забезпечення авіаційної безпеки.

Аналіз адміністративно – правових норм, що становлять правову основу регулювання суспільних відносин у сфері забезпечення безпеки польотів на авіаційному транспорті, дозволяє дійти висновку, що їх доцільно поділяти на три групи:

а) адміністративно – правові норми, які закріплюють правила авіаційної безпеки та забезпечують захист відповідних суспільних відносин;

б) адміністративно – правові норми, що регламентують діяльність органів і посадових осіб з охорони і захисту суспільних відносин у сфері забезпечення безпеки польотів на авіаційному транспорті;

в) адміністративно-правові норми, що встановлюють відповідальність за порушення правил авіаційної безпеки.

Отже, забезпечення авіаційної безпеки обумовлює пошук активних і творчих сил та конкретних заходів щодо їх відвернення. Тому, важливе значення в системі реальної протидії порушенням на авіаційному транспорті покладається на державно-правовий механізм гарантування авіаційної безпеки, зокрема засобам адміністративного законодавства [2, С. 75].

Література:

1. Цивільна авіація України [Електронний ресурс] / офіційний сайт Державної авіаційної служби України.— Режим доступу : <http://www.avia.gov.ua/>.

2. Собакарь А.О. Правове регулювання безпеки польотів на авіаційному транспорті в Україні / А.О. Собакарь // Право і суспільство.— 2010.— № 2.— с. 72 – 79.

3. Повітряний кодекс України від 19.05.2011р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України.— 2011.— № № 48-49.— с. 2024, стаття 536.

УДК 342: 924 (043.2)

Сокорчук А.В.,
студентка,

Інститут аеропортів,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Нашинець-Наумова А.Ю., к.ю.н.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ НА АВІАЦІЙНОМУ ТРАНСПОРТІ В УКРАЇНІ

Аналіз державно-правової практики у сфері забезпечення безпеки польотів на авіаційному транспорті дозволяє констатувати помітну активізацію нормотворчої роботи уповноважених органів, що, в свою чергу, призвело до збільшення законодавства (тільки за останні п'ять років було видано більше 70 нормативно-правових актів різної юридичної сили) і труднощів засвоєння розпоряджень не тільки їх безпосередніми виконавцями, але й іншими суб'єктами правоохоронної діяльності. Значна частина законодавства, на жаль, не відображає сьогоденних потреб захисту об'єктів безпеки у зв'язку із соціально-економічними умовами, що змінилися. Нині чинне законодавство не є ефективною правовою системою, яка надійно захищає життєво важливі інтереси особи від загрози авіаційних пригод. У законодавстві, яке регулює відносини у сфері функціонування авіаційного транспорту та його безпеки, чимало прогалин, які заповнюються нормативними актами, але останні не повною мірою захищають інтереси громадян і недостатньо враховують відповідальність фізичних і юридичних осіб. Правове регулювання безпеки польотів на авіаційному транспорті здійснюється за допомогою норм різних галузей права, оскільки ця діяльність має комплексний характер і міжгалузеве значення. Проте, нормам адміністративного права в правовому забезпеченні роботи